

Jogászai hivatások - Finnország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [fi](#).

Ez az oldal a finnországi jogi szakmákról ad áttekintést.

Jogi szakmák – bevezetés

Finnországban a jogi szakmák gyakorlóinak körébe a bíróságokon dolgozó bírák, az ügyészek, a kirendelt ügyvédek, az ügyvédek, a közjegyzők és a végrehajtó tisztviselők (végrehajtók) tartoznak.

Az ügyészek

Szervezet

Finnország Alkotmánya értelmében a **főügyész** a legfőbb ügyész, és ő az ügyészség vezetője.

Az ügyészség kétszintű. A főügyész hivatalából, amely az ügyészség központi szerve, és 15 helyi ügyészségből áll, 50 szolgálati irodával. A finn ügyészség 581 főt alkalmaz, akik közül 381 ügyész.

A helyi ügyészségeket a **kerületi főügyészek** vezetik. Vannak kerületi főügyész-helyettesek és kerületi ügyészek is. Néhány ügyészosztályon ügyészjelöltek is dolgoznak, akik az ügyészi feladatokkal kapcsolatos képzésben részesülnek.

A fentiekben említett valamennyi ügyész a **vádhatóság általános képviselője**, és – néhány ritka kivételtől eltekintve – hatásköre arra terjed ki, hogy az illetékességi területén elkövetett összes bűncselekménnyel kapcsolatban vádat emeljen. A vádhatóság különleges képviselőinek – mint például a parlamenti ombudsmannak és az igazságügyi tanácsosnak – csak arra van hatáskörük, hogy bizonyos, egyértelműen meghatározott ügyekben emeljenek vádat.

Szerep és feladatok

A törvény értelmében az ügyész feladata a büntetőjogi felelősség megállapítása büntetőügyekben, a felek jogbiztonságát és a közérdeket biztosító módon. Az ügyésznek a feladatait pártatlanul, késedelem nélkül és hatékony módon kell ellátnia.

Az ügyészségnek valamennyi tevékenységi területen figyelembe kell vennie a tisztességesség, a szakértelem és a jóllét együttesen meghatározott értékeit.

Az államügyészi cím az ügyészek közszolgálati feladatára utal: a büntetőügyben részt vevő egyéb felektől eltérően az ügyész nem a saját érdekében, hanem a társadalom nevében, annak érdekeit védve jár el. Az ügyész **állami tisztviselő**, akinek feladata

gondoskodni arról, hogy egy adott bűncselekményhez a **törvényben előírt megfelelő szankció** társuljon. Az ügyészek a finn igazságszolgáltatás **független** részét képezik.

A legtöbb büntetőüggyel (évente mintegy 80 000 üggyel) a helyi ügyészségek foglalkoznak. A főügyészi hivatal főként a társadalom egészére nézve nagyobb horderejű ügyekkel foglalkozik, amelyekből évente mintegy pár tucat fordul elő.

A bűncselekmények kivizsgálása – a tárgyalásokat megelőző nyomozás – a **rendőrség** feladata. A nyomozás lezárását követően az összeállított anyagot megküldik az ügyésznek, aki értékeli az ügyben a vádakat. Ez azt jelenti, hogy minden egyes gyanúsított és állítólagos cselekmény tekintetében az ügyész felméri, hogy bűncselekmény történt-e, és hogy elégséges bizonyíték áll-e rendelkezésre a vádemeléshez.

Vádat kell emelni, ha a gyanúsítottal szemben az ügy első ránézésre (prima facie) kézenfekvő. Ha nincs elegendő bizonyíték, vagy ha más ok miatt nem lehet vádat emelni (pl. elévülés), az ügyész úgy dönt, hogy nem emel vádat.

Jogi adatbázisok

További információk a főügyész hivatalának és a finn [Igazságügyi Minisztérium](#)nak a honlapján található.

Bírák

Szervezet

Finnországban a legtöbb ítéletet hivatásos bíró hozza. A körzeti bíróságoknál vannak ülnökök is. A bírák a független bírói kar tagjai. Hivatalukat a Legfelsőbb Bíróságnál, fellebbviteli bíróságoknál és körzeti bíróságoknál, a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságnál és a közigazgatási bíróságoknál, valamint a Biztosítási Ügyekkel Foglalkozó Bíróságnál, a Munkaügyi Bíróságnál és a Piaci Ügyekkel Foglalkozó Bíróságnál látják el. A bírák állami tisztviselők, és hivatalukból nem mozdíthatók el. A bírók csak bírósági ítélettel függeszthetők fel. Ezen túlmenően bíró beleegyezése nélkül nem helyezhető át.

A **köztisztviselőkről szóló törvény** 12. fejezete külön jogi rendelkezéseket tartalmaz a bírákra mint köztisztviselőkre vonatkozóan. A törvény értelmében a szabadságra, a fegyelmi kérdésekre, a jogviszony megszűnésére, valamint az ideiglenes felmentésre vonatkozó, a többi köztisztviselőre irányadó rendelkezések a bírákra nem alkalmazandók. A köztisztviselőkről szóló törvény értelmében egy bíró köteles hivataláról lemondani, ha eléri a törvényben meghatározott nyugdíjkorhatárt (a bírák esetében ez a 68. életév), vagy ha hivatalának ellátásában állandó jelleggel akadályoztatva van.

Szerepük és kötelezettségük

Bírák

Aki bíró szeretne lenni, annak **egyetemi szintű jogi diplomával** kell rendelkeznie, és **egyéves képzésben** kell részt vennie egy elsőfokú bíróságnál. A bírói szakmához vezető szokásos út első lépcsőfoka a fellebbviteli bíróságoknál betöltött **előadói** (vezető titkári) beosztás, amelyet egy körzeti bíróságon vagy fellebbviteli bíróságon történő bírói kinevezés követ. A jövőben a jelöltek képzésben részesülnek majd. Az üresedéseket a fellebbviteli bíróság teszi közzé, a jelöltek alkalmasságát pedig az Bírói Kinevezési Tanács értékeli. A bírákat a köztársasági elnök nevezi ki.

Ülnökök

A **körzeti bíróságoknak** ülnök tagjai is vannak (bírói ülnökök), akik bizonyos ügyekben részt vesznek a döntéshozatalban. A bírósági ülnököket főként **büntetőügyekben** veszik igénybe, de **polgári ügyekben és bérleti jogvitákban** is eljárhatnak. A körzeti bíróságnál az ügyeket a tanács elnökeként eljáró rendes bíró és három ülnök tárgyalja. A bírósági ülnökök önálló felhatalmazással rendelkeznek, és – szükség esetén – szavazás útján hoznak döntést; a többség véleménye dönt az ítéletről. Szavazategyenlőség esetén büntetőügyekben a vádlottra nézve legelőnyösebb véleményt fogadják el; polgári ügyekben az elnök szavazata döntő.

A bírósági ülnököket az önkormányzati képviselőtestület nevezi ki négy évre. Minden önkormányzatnál legalább két-két ülnöknek kell működni; a nagyobb önkormányzatoknál viszont ennél sokkal több van. Az ülnökök kiválasztásakor a lehető legteljesebb mértékben érvényesülnie kell az adott település életkori, nemi, nyelvi és foglalkoztatási összetételének.

Az ülnöknek **finn állampolgárnak** kell lennie. 25 év alatti és 63 évnél idősebb személyeket nem lehet ülnöknek kinevezni. A bíróságoknál vagy büntetés-végrehajtási intézményeknél dolgozó személyek nem lehetnek ülnökök, ugyanúgy, ahogy az ügyészek, az ügyvédek, illetve a rendőrök sem. Az ülnök bírói esküt, vagy ünnepélyes fogadalmat tesz hivatalának elfoglalása előtt.

A cél az, hogy minden egyes ülnök havonta legalább egyszer, illetve évente legalább tizenkétszer részt vegyen egy tárgyaláson. A körzeti bíróság tárgyalási díjat fizet az ülnököknek, és megtéríti jövedelm kiesésüket.

Állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek

Szervezet

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek az állami jogsegélyirodák alkalmazásában álló jogászok vagy ügyvédek. Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek az igazságügy-miniszter által kinevezett állami tisztviselők. Az állami jogsegélyirodákat az Igazságügyi Minisztérium irányítja.

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek esetében az alkalmazhatóság feltétele a jogi diploma (oikeustieteen kandidaatti) és az ügyvédi vagy bírói pályán szerzett megfelelő tapasztalat. Sok állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvéd a „varatuomari” tiszteletbeli címmel is rendelkezik (jogi végzettség bírósági képzéssel).

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédeket a bíróságok előtt történő eljárás céljából alkalmazzák; tevékenységeik során kötelesek betartani az ügyvédekre vonatkozó, megfelelő szakmai magatartás szabályait. E tekintetben a finn Ügyvédi Kamara fegyelmi jogköre alá tartoznak. A finnországi állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek több mint fele tagja az Ügyvédi Kamarának. Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek megbízataik ellátása során mindenkitől függetlenek.

A jogi szakma szervezete: az ügyvédek

Ügyvédek

Az „asianajaja” vagy „advokat” szakmai cím viselésére csak az Ügyvédi Kamara tagjai jogosultak. Az **Ügyvédi Kamarába** való felvételét kérő személynek többek között az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

- **jogi diplomával** (LL.M.) rendelkezik, amely feljogosítja az igazságszolgáltatás területén ellátott tisztség betöltésére
- feddhetetlen személyként ismert
- a jogi szakmában és az igazságszolgáltatás terén ellátott más tevékenységek terén több év tapasztalattal kell rendelkeznie
- külön vizsgát kell letennie, amely a jogi szakma és a szakmai etika alapvető elemeire terjed ki
- független és a kormány, valamint – ügyfelei kivételével – egyéb körök befolyásától mentes
- különböző egyéb képesítésekkel rendelkezik.

Az ügyvédek feladatai és tevékenységük felügyelete

Büntetőjogi vagy kártérítési felelősségi szempontból az ügyvéd felelőssége elméletileg nem tér el más állampolgárok felelősségétől. Minden ügyvédnek felelősségbiztosítást kell azonban kötnie a szándékosságon vagy a súlyos gondatlanságon kívüli okból felmerülő károk fedezésére. Az Ügyvédi Kamara kártérítési alapot hozott létre az ügyvédek büntetőjog hatálya alá tartozó magatartásából felmerülő károk fedezésére.

Az ügyvédet továbbá szakmai felelősség is terheli. Az Ügyvédi Kamara elnöksége biztosítja, hogy az ügyvédek feladataikat a szakmai etika szabályainak megfelelően lássák el. Amennyiben e szabályokat megsértik, az Ügyvédi Kamara fegyelmi eljárást indít. Az ilyen eljárások általában írásbeli panasszal indulnak. Az igazságügyi kancellárt értesítik az Ügyvédi Kamara határozatairól, és ő e határozatokat a Helsinki Fellebbviteli Bíróságnál megfellebbezheti.

A **Finn Ügyvédi Kamara** a közjog hatálya alá tartozó szervezet, amelyre az ügyvédekről szóló 1958. évi törvény az irányadó. E szervezet elődje az ugyanilyen nevet viselő, bejegyzett szövetség volt. Mindkét szervezet kizárólag ügyvédeket vesz (vett) fel tagjai közé.

Az Ügyvédi Kamarának körülbelül 1850 ügyvédnek (finnül: asianajaja; svédül: advokat) nevezett tagja van. Az ügyvédi irodák körülbelül 600 partnert alkalmaznak, akik közül körülbelül 120 állami jogtanácsos. A jogsegélyirodák szintén több mint 100 jogtanácsost alkalmaznak, akik nem tagjai az Ügyvédi Kamarának.

Az Ügyvédi Kamarából fegyelmi intézkedések következtéből kizárt ügyvéd más szakmai címet viselve tovább gyakorolhatja hivatását; ez esetben azonban az ügyvédeket terhelő kötelezettségek nélkül és az Ügyvédi Kamara felügyeleti körén kívül jár el.

Finnország vagy az Európai Gazdasági Térség bármely más országának 25. életévét betöltött polgára lehet ügyvéd, ha köztudottan tisztességes, valamint más jellemvonásai és életvitele tekintetében alkalmas az ügyvédi hivatás betöltésére. Az ügyvédnek a Finnországban az igazságszolgáltatás területén ellátott tisztség betöltéséhez előírt, a végzettségre vonatkozó követelményeket kell teljesítenie, meg kell szereznie az ügyvédi szakma gyakorlásához szükséges jártasságot, és az ügyvédi feladatok ellátása terén szerzett munkatapasztalattal kell rendelkeznie. Nem lehet fizetésektelen, és teljes cselekvőképességgel kell rendelkeznie.

A Finnországban hatályba lépett nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban az a személy, aki nem teljesítette az előírt, a végzettségre vonatkozó feltételeket, és nem szerezte meg a Finnországban előírt munkatapasztalatot de az Európai Gazdasági

Térség valamely tagállamában ügyvédi szakmai képesítéssel rendelkezik, ügyvédként a névjegyzékbe felvehető. Ez esetben a kérelmezőnek az Ügyvédi Kamara által szervezett vizsga keretében bizonyítania kell, hogy megfelelő ismeretekkel rendelkezik a finn jogszabályokra és a finnországi joggyakorlatra vonatkozóan.

Ezen túlmenően az, aki az Európai Unió valamely tagállamában ügyvédi szakmai képesítéssel rendelkezik, ügyvédként vizsga nélkül a névjegyzékbe felvehető. A vizsga nélküli felvételhez az szükséges, hogy a kérelmező legalább három éve szerepeljen az Ügyvédi Kamara által vezetett névjegyzékben, a származási tagállama szerinti megfelelő szakmai címet használja, és az ügyvédi szakma másik tagállamban történő gyakorlására képesítést szerzett (uniós névjegyzék). Ezenfelül az érintettnek bizonyítania kell, hogy legalább az említett időszak tartama alatt Finnországban rendszeresen gyakorolta az ügyvédi szakmát.

Jogi adatbázisok

További információk a [finn Ügyvédi Kamara](#) honlapján található.

Jogtanácsosok

Finnországban gyakorlatilag bárki adhat tanácsot és nyújthat segítséget jogi ügyekben, akár hivatásszerűen is. Azonban csak igen kevés olyan jogtanácsos van, aki nem rendelkezik jogi diplomával.

Azok a gyakorló jogászok, akik nem tagjai az Ügyvédi Kamarának, adott esetben nem felelnek meg az ügyvédekre vonatkozó követelményeknek, vagy az is elképzelhető, hogy nem kívánják magukat az e szakmára vonatkozó követelményeknek alávetni. Az egyetemet csak nemrég elvégzett vagy a praktizálást épp csak elkezdő vagy korábban más jogterületen dolgozó jogászok – a részmunkaidős jogászokhoz hasonlóan – nem felelnek meg a követelményeknek.

Közjegyzők

Finnországban a közjegyzők feladatait törvény szabályozza. Közjegyzőket a helyi anyakönyvi hivatalok és az igazságügyi kerületi irodák alkalmaznak. A közjegyzői hivatal betöltésének feltétele a jogi diploma (oikeustieteen kandidaatti).

A sok hasonlóság ellenére a közjegyzők feladatai Finnországban nagyban eltérnek az Európa többi részén és az Egyesült Államokban működő közjegyzőkéitől. Finnországban a közjegyző mindig állami tisztviselő. A közjegyzők azonban nem dolgoznak teljes munkaidejükben közjegyzőként; a közjegyzői feladatokat ellátó tisztviselők többsége a helyi anyakönyvi hivataloknál dolgozó körzeti anyakönyvvezető. A polgári ügyekben a szerződés-kötési módok szabadsága miatt Finnországban a szerződések érvényességének nem előfeltétele a közjegyzői hitelesítés. Finnországban az ingatlan-átruházás az egyetlen olyan polgári jogi szerződés, amelyhez közjegyzői hitelesítés szükséges.

A közjegyzők – többek között – az aláírások és a bizonyítványmásolatok, valamint az önéletrajzok hitelesítését végzik. A közjegyzők ún. apostille tanúsítványokat is kiállíthatnak, amely megerősíti, hogy egy adott okiratot aláíró személy valóban az azon feltüntetett beosztással rendelkezik és jogosult az adott okirat átadására.

Más jogi szakmák

Végrehajtók

Szervezet

A végrehajtási feladatokat a helyi végrehajtók, azaz a körzeti végrehajtók, a vidéki rendőrkapitányok és az állandó tartományi végrehajtó látják el. Ezeket a tisztviselőket a végrehajtó-helyettesek segítik, akiknek a feladatkörébe gyakorlatilag a legtöbb egyéni végrehajtási feladat tartozik. A végrehajtói irodáknál igazgatási személyzet is működik. A végrehajtók köztisztviselők.

A végrehajtási szolgálat általános igazgatása, ellenőrzése és felügyelete az Igazságügyi Minisztérium feladata. Végrehajtással kapcsolatos ellenőrzési és felügyeleti feladatokat az állami tartományi hivataloknál működő igazságügyi igazgatási vezetők is ellátnak. Ők foglalkoznak például a végrehajtók magatartásával kapcsolatos panaszokkal. Azonban sem az Igazságügyi Minisztérium, sem az igazságügyi igazgatás vezetők nem jogosultak egyedi végrehajtás vagy más intézkedés megsemmisítésére vagy megváltoztatására.

Finnországban a végrehajtás leggyakrabban az ítéletekben megállapított tartozások behajtására vonatkozik, így szorosan kapcsolódik a bírósági eljárásokhoz. Az eljárás során a hitelezői követelés érvényességét vizsgálják, és az adóssal szemben fizetési kötelezettséget rendelnek el. Ha az ítéletnek az érintett önként nem tesz eleget, azt végrehajtás útján kényszerítik ki. Néhány kintlévőség – mint például az adók és egyes biztosítási díjak – akár ítélet nélkül is végrehajthatók.

A végrehajtók a hitelezők és az adósok érdekeit egyaránt védik. A cél az, hogy az érintett a behajtási felszólítás kiküldését követően önként fizessen. Amennyiben nem történik fizetés, úgy béreket, fizetéseket, nyugdíjakat vagy vállalkozásból származó bevételt tiltnak le, illetve ingóságokat zárolnak (foglalnak le). A zárolt ingóságokat végrehajtási árverésen értékesíthetik.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 30/06/2019